

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 66/2017-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. februára 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA] zastúpenej advokátom JUDr. Jurajom Klimčom, advokátska kancelária, Gen. M. R. Štefánika 9, Trenčianske Teplice, vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Trenčín sp. zn. 40 K 36/2015 z 3. mája 2016 a uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1 CoKR 38/2016 zo 7. júna 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. augusta 2016 doručená sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA] (ďalej

len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 40 K 36/2015 z 3. mája 2016 a uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 CoKR 38/2016 zo 7. júna 2016.

2. Zo sťažnosti vyplýva, že uznesením okresného súdu sp. zn. 40 K 36/2015 z 30. septembra 2015 bola sťažovateľka ustanovená za správkyňu konkurznej podstaty úpadcu [REDAKOVANÉ], pričom v súvislosti s výkonom tejto funkcie sa podaním doručeným okresnému súdu 4. januára 2016 domáhala v súlade s § 43 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a reštrukturalizácii“) v spojení s § 12 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 665/2005 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), úhrady paušálnej odmeny v sume 6 638,78 €, a to za výkon funkcie správcu do doby konania prvej schôdze veriteľov, a to za včasné predkladanie správ okresnému súdu v súlade so zákonom o konkurze a reštrukturalizácii o svojej činnosti. Okresný súd napádaným uznesením sp. zn. 40 K 36/2015 z 3. mája 2016 priznal sťažovateľke úhradu tejto paušálnej odmeny v sume 1 659,70 €, pričom jej krátenie oproti ňou uplatnenému nároku odôvodnil tým, že sťažovateľka „... nepodala súdu prvú, druhú a štvrtú písomnú správu v lehotách určených uznesením č. k. 40 K 36/2015-123 zo dňa 30.09.2015 a zároveň sťažovateľka najneskôr päť dní pred konaním prvej schôdze veriteľov nedoručila jeden rovnopis zoznamu pohľadávok na súd“.

3. Dôvodiac tým, že prvú správu, ktorú mala sťažovateľka podať do 22. októbra 2015, podala včas, pretože v tento deň ju aj okresnému súdu mailom zaslala a do 3 dní doplnila zaslaním rovnopisu tejto správy poštou 23. októbra 2015; ako aj tým, že včas podala aj druhú správu, ktorú mala podať do 11. novembra 2015, kedy túto správu aj na poštovú

prepravu podala, a napokon aj tým, že včas podala aj štvrtú správu, ktorú mala podať do 2. januára 2016, pričom vzhľadom na to, že tento deň pripadol na sobotu, tak túto štvrtú správu spolu so zoznamom pohľadávok podala na poštovú prepravu 4. januára 2016, a teda včas; sťažovateľka podala proti uzneseniu okresného súdu v zmysle poučenia o jeho prípustnosti odvolanie, ktoré však bolo uznesením krajského súdu sp. zn. 1 CoKR 38/2016 zo 7. júna 2016 odmietnuté ako neprípustné.

4. V súvislosti s napádaným rozhodnutím okresného súdu sp. zn. 40 K 36/2015 z 3. mája 2016 o krátení paušálnej odmeny sťažovateľke ako správkyňi konkurznej podstaty sťažovateľka v sťažnosti podanej ústavnému súdu uviedla:

«Sťažovateľka mala a naďalej má za to, že prvostupňové rozhodnutie je nesprávne, súd nesprávne vec právne posúdil, súd nezohľadnil základné pravidlá počítania lehôt, ktoré stanovujú, že ak posledný deň lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, posledný deň lehoty je najbližší pracovný deň, a zároveň súd (okrem iného) nepriznal žiadne účinky elektronickému podaniu zo dňa 22.10.2015, prostredníctvom ktorého sťažovateľka zaslala do podateľne súdu prvú písomnú správu o stave majetku a vykonaných úkonoch...

... Vo všeobecnosti platí, že nie každý správca ma zriadené sídlo v meste, ktoré je sídlom konkurzného súdu. Bolo by neprimerané a nespravodlivé, aby lehota na podanie písomných správ sa považovala za hmotnoprávnu, nakoľko takáto lehota by kládla neúmerné požiadavky práve pre týchto správcov, ktorí by museli podávať na poštovú prepravu správy predčasne, aby správa bola podaná súdu v lehote (v tomto prípade nie je možné opomenúť, že správca nevie ovplyvniť dĺžku poštovej prepravy a v prípade, ak by v dôsledku problému na strane pošty tá - ktorá správa nebola fyzicky podaná na súde v lehote, správca by bol nespravodlivo krátený vo svojej odmene, a to len v dôsledku skutočnosti, ktorú objektívne nemohol správca ovplyvniť)...

... Zároveň je potrebné podotknúť, že veľká časť správcov zasiela písomné správy súdu prostredníctvom poštovej prepravy, pričom ak by táto lehota mala byť hmotnoprávna, správca by bol nútený „vytvoriť časovú rezervu“, aby takto podaná správa bola doručená súdu včas, a teda eventuálne ešte predtým ako mu bude doručená odpoveď od príslušných inštitúcií na jeho žiadosti o poskytnutie súčinnosti, nakoľko práve tieto žiadosti slúžia ako základný prostriedok pre správcu na zisťovanie stavu majetku úpadcu...

Je nepochybné, že dodržiavanie lehôt v konkurznom konaní má priamu súvislosť s rýchlosťou súdneho konania, na druhej strane je však potrebné uviesť, že ak by dodržanie lehoty zo strany súdu malo byť v konflikte so zachovaním procesných práv (vrátane procesných práv správcu), je namieste uprednostniť zachovanie práv účastníkov konania a konkurzného správcu pred dodržaním lehoty, ktorú súd považuje (eventuálne) za hmotnoprávnu. Tak isto sťažovateľka má za to, že súd pri určovaní výšky odmeny vôbec nezohľadnil jej snahu... Úpadca už v samotnom návrhu na vyhlásenie konkurzu navrhol, aby konkurzné konanie (ktoré v danom čase ešte ani nezačalo) bolo zastavené (pre údajnú) nemajetnosť. Práve pre sťažovateľkine odborné skúsenosti a postup s odbornou starostlivosťou, sťažovateľka zistila, že došlo k odporovateľným úkonom, k nezaplateniu faktúr v neprospech úpadcu, a teda, že existuje dostatočný majetok na vyhlásenie konkurzu na majetok úpadcu.»

5. Pokiaľ ide o rozhodnutie krajského súdu sp. zn. 1 CoKR 38/2016 zo 7. júna 2016, sťažovateľka namieta nesprávnosť jeho záverov o neprípustnosti odvolania proti označenému rozhodnutiu okresného súdu, pričom v tejto súvislosti poukazuje na odlišnú rozhodovaciu prax krajského súdu, ktorý v skutkovo a právne obdobnej veci (sp. zn. 2 CoKR 80/2013, pozn.) mal posúdiť otázku prípustnosti odvolania proti rozhodnutiu o paušálnej odmene správcu do konania prvej schôdze veriteľov kladne, t. j. tak, že odvolanie v tejto veci pripustil, pričom mal konštatovať, že „... ZKR otázku prípustnosti odvolania proti uzneseniu o odmene správcu do konania prvej schôdze neupravuje, a preto v zmysle ustanovenia § 198 ods. 1 ZKR nie je prípustné. Odvolací súd skonštatoval, že by bolo preto nespravodlivé, aby správca nemohol podať odvolanie v prípade, ak by mu súd odmenu nepriznal, pripadne krátil.

Odvolací súd následne konštatoval, že z tohto dôvodu je potrebné označené ustanovenie interpretovať v zmysle všeobecnej občianskoprávnej procesnej zásady uplatňovanej pri opravných prostriedkoch tak, že odvolanie nie je prípustné vtedy, ak súd návrhu správcu vyhovie v celom rozsahu a prípustné je vtedy, ak súd návrhu správcu na priznanie paušálnej odmeny nevyhovie, alebo vyhovie iba čiastočne. Výklad právneho predpisu nesmie obmedzovať, resp. brániť v reálnom uplatnení základného práva. Medzera v právnej úprave nemôže mať za následok porušenie základného práva garantovaného

ústavou. V takomto prípade je potrebné použiť taký výklad, ktorý by základné právo nielenže neporušoval, ale naopak, garantoval (II. ÚS 31/04). Takýto výklad ustanovenia § 43 ZKR v spojení s § 198 ods. 1 ZKR je nepochybne ústavne konformný...

Súd následne konštatoval, vzhľadom na to, že ZKR v ustanovení § 21 ods. 3 priznáva právo podať odvolanie proti rozhodnutiu o výške odmeny predbežnému správcovi, neexistuje žiadny logický dôvod pre takú právnu úpravu, podľa ktorej tá istá osoba môže podať odvolanie proti rozhodnutiu o odmene za výkon funkcie predbežného správcu a v ďalšom štádiu konania, teda od vyhlásenia konkurzu do konania prvej schôdze veriteľov, už odvolanie proti rozhodnutiu o odmene podať nemôže. Preto sa v prospech práva podať odvolanie možno dovolávať aj analógie legis.

Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie proti uzneseniu súdu prvého stupňa správcu o krátení jeho odmeny je prípustné

Sťažovateľka má za to, že vyššie uvedených záverov vyplývajúcich z teórie konkurzného práva a praxe odvolacích súdov, si bol vedomý aj Okresný súd Trenčín, ktorý v odôvodnení poučenia uznesenia o krátení odmeny sťažovateľky uviedol, že voči tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.“

6. Vzhľadom na uvedené sa sťažovateľka domáha, aby po prijatí jej sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľky na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, a základné právo sťažovateľky vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 07.06.2016 sp. zn.: ICoKR/38/2016 a uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 03.05.2016 sp. zn. 40K/36/2015 porušené bolo.

2. Uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dna 07.06.2016 sp. zn.: ICoKR/38/2016 a uznesenie Okresného súdu Trenčín zo dňa 03.05.2016 sp. zn. 40K/36/2015 sa zrušuje a vec sa Okresnému súdu Trenčín vracia na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Bratislave je povinný do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zaplatiť finančné zadostučinenie sťažovateľke vo výške 1 000,- eur (slovom: tisíc eur) na účet sťažovateľky.

4. Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť sťažovateľke trovy konania do 15 dní od doručenia tohto nálezu na účet jej právneho zástupcu.“

Sťažovateľka navrhla alternatívny petit v jeho bode 2 takto:

„2. Uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 07.06.2016 sp. zn.: ICoKR/38/2016 sa zrušuje a vec sa Krajskému súdu v Bratislave vracia na ďalšie konanie.“

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom

zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

10. V súvislosti so zistením, či bola zachovaná lehota na podanie sťažnosti sťažovateľkou na začatie konania podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o porušení jej základných práv a slobôd aj v príčinnej súvislosti s ňou napádaným uznesením okresného súdu sp. zn. 40 K 36/2015 z 3. mája 2016, ústavný súd podrobil testu ústavnosti najprv rozhodnutie krajského súdu sp. zn. 1 CoKR 38/2016 zo 7. júna 2016, v ktorom sa krajský súd odmietol zaoberať vecným prieskumom označeného uznesenia okresného súdu, a to z dôvodu jeho záveru, že napriek poučeniu o prípustnosti opravného prostriedku (odvolania) obsiahnutom v tomto rozhodnutí okresného súdu tento opravný prostriedok proti rozhodnutiu okresného súdu v skutočnosti prípustný nebol.

11. V súvislosti s uznesením krajského súdu ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné v prvom rade pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu iba vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00).

12. Krajský súd napádané uznesenie sp. zn. 1 CoKR 38/2016 zo 7. júna 2016 v podstatnej časti takto odôvodnil:

„Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolaní... preskúmal odvolanie podľa § 218 OSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie je potrebné odmietnuť z dôvodu, že smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému odvolanie nie je prípustné.

Podľa § 198 ods. 1 ZKR súd v konaní podľa tohto zákona rozhoduje uznesením. Proti uzneseniu vydanom v konkurznom konaní, v reštrukturalizačnom konaní alebo v konaní o oddlžení, je odvolanie prípustné, len ak to ustanovuje zákon. Dovolanie ani mimoriadne dovolanie proti uzneseniu vydanému v konaní podľa tohto zákona nie je prípustné...

V predmetnej veci bolo podané odvolanie proti rozhodnutiu súdu o nepriznaní zvyšku paušálnej odmeny správcovi konkurznej podstaty v právnej veci vedenej na súde prvého stupňa pod sp. zn. 40 K/36/2015. Proti tomuto rozhodnutiu súdu prvého stupňa zákon nepripúšťa podanie odvolania, keďže možnosť odvolania proti takémuto rozhodnutiu súdu, výslovné neustanovuje a odvolací súd nezistil žiaden z dôvodov pre vyslovenie prípustnosti podaného odvolania titulom porušenia základných práv a slobôd.

S poukazom na dôvody odvolania, odvolací súd konštatuje, že neboli splnené podmienky pre vyslovenie prípustnosti odvolania, ako aj poukazuje na skutočnosť, že povinnosť predložiť správy súdu vyplývajú z ust. § 12 ods. 5 Vyhlášky MS SR č. 665/2005 a rovnopis zoznamu pohľadávok mal byť súdu doručený najneskôr 5 dní pred konaním prvej schôdze veriteľov, ktorá sa konala dňa 07.01.2016 v zmysle § 31 ods. 3 ZKR, a preto nemôže sa odvolací súd prikloniť k žiadnemu z dôvodov, ktoré by zakladali vyslovenie prípustnosti odvolania titulom porušenia základných práv dotknutého účastníka, v posudzovanej právnej veci správcu konkurznej podstaty.

Na základe uvedených skutočností a s poukazom na zákonné ustanovenia, keďže odvolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné, odvolací súd odvolanie správcu konkurznej podstaty odmietol a nemohol prihliadnuť k dôvodom uvedeným v tomto odvolaní.“

13. Argumentácia sťažovateľky o ňou tvrdenej neústavnosti citovaných záverov krajského súdu o neprípustnosti odvolania proti rozhodnutiu o nepriznaní (alebo krátení) paušálnej odmeny ustanovenému správcovi za jeho činnosť za obdobie do konania prvej schôdze veriteľov podľa § 43 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii v spojení s § 198

ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii je založená na dovolávaní sa *analógie legis*, a to konkrétne analogickej aplikácie § 21 ods. 3 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, podľa ktorého proti rozhodnutiu o priznaní odmeny predbežnému správcovi za jeho činnosť v období po konaní prvej schôdze veriteľov odvolanie je prípustné, pričom v tomto smere sťažovateľka svoju argumentáciu podporuje odvolaním sa na obdobné rozhodnutie krajského súdu sp. zn. 2 CoKR 80/2013.

14. V uvedenej súvislosti sa žiada podotknúť, že konkurzné konanie, ktorého cieľom je čo najrýchlejšie uspokojiť záujmy veriteľov úpadcu, je vybudované na striktných zákonných pravidlách v záujme čo najefektívnejšieho dosiahnutia tohto cieľa, pričom zákonodarca jedno z týchto pravidiel zhmotnil v § 198 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, podľa druhej vety ktorého „Proti uzneseniu vydanom v konkurznom konaní, v reštrukturalizačnom konaní alebo v konaní o oddlžení je odvolanie prípustné, len ak to ustanovuje tento zákon“, pričom v tejto súvislosti ustanovenie § 21 ods. 3 zákona o konkurze a reštrukturalizácii na rozdiel od ustanovenia § 43 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii proti uzneseniu o odmene predbežného správcu za jeho činnosť v období po konaní prvej schôdze veriteľov odvolanie vyslovene pripúšťa. Vzhľadom na skutočnosť, že zákonodarca túto svoju vôľu prípustnosti odvolania explicitne nevyjadril aj v ustanovení § 43 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, nemožno závery krajského súdu v kontexte s § 198 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii považovať za svojvoľné a odporujúce zmyslu a podstate aplikovaných právnych noriem, tobôž, ak podstata, resp. zákonný mechanizmus priznávania odmeny správcovi podľa § 21 ods. 3 a § 43 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii je vybudovaná na absolútne odlišných princípoch. Zatiaľ čo odmena správcu priznaná na jeho návrh za činnosť v období do konania prvej schôdze veriteľov je konštituovaná na princípe zákonnosti (t. j. odmena za dodržiavanie zákona, pánom nad dodržiavaním ktorého je súd), a teda je priznávaná v podobe paušálnej odmeny (t. j. takej, ktorá nezohľadňuje špecifiká, individualitu a náročnosť tohto-ktorého konkrétneho konkurzného konania, a teda nezávisí od kvalitatívnej náročnosti a kvantitatívneho rozsahu činnosti správcu v tom-ktorom konkurznom konaní, ale bez ohľadu na tieto atribúty je priznávaná paušálne), ktorú správca nie je z tohto dôvodu povinný vyčísl'ovať, pretože v zmysle § 43 ods. 1 zákona o konkurze

a reštrukturalizácii jej „... výšku určí súd...“, a to s prihliadnutím na plnenie zákonných povinností správcom, tak na strane druhej nárok na odmenu správcu a na úhradu preukázaných výdavkov za jeho činnosť v období po konaní prvej schôdze veriteľov podľa § 21 ods. 3 zákona o konkurze a reštrukturalizácii je konštituovaný na princípe zásluhovosti (t. j. ich suma sa odvíja od kvalitatívneho a kvantitatívneho rozsahu činnosti správcu, resp. od rozsahu ním v konkurze speňaženého majetku podstaty), pričom rozsah svojej činnosti, resp. rozsah v konkurze speňaženého majetku správca preukazuje a na tomto podklade súd uznesením rozhoduje o schválení tejto správcom vyčíslenej odmeny a preukázaných výdavkov.

15. Vzhľadom na uvedenú rozdielnosť zákonných princípov konštituovania inštitútu odmeny správcu za jeho činnosť v období pred a v období po konaní prvej schôdze veriteľov je pochopiteľný aj zámer zákonodarcu kreovať inštitút odvolania iba v prípade odmeny, priznanie ktorej závisí od posúdenia premenných ukazovateľov nezávislých (činnosť správcu) od rigorózne dozornej činnosti konkurzného súdu nad nekompromisnou zákonnosťou (nepripúšťajúcu vybočenie) konkurzného konania. Na uvedenom nič nemení ani existujúce odlišné rozhodnutie krajského súdu, ktorého sa sťažovateľka argumentačne dovoľáva a ktoré nebolo dosiaľ podrobené testu ústavnosti v konaní pred ústavným súdom.

16. Vzhľadom na uvedené závery ústavný súd v tejto časti (vo vzťahu k napádanému rozhodnutiu krajského súdu) sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pretože závery krajského súdu v napadnutom uznesení nemožno považovať za ústavné neutržateľné.

17. Keďže sťažnosť sťažovateľky proti rozhodnutiu krajského súdu bola odmietnutá ako zjavne neopodstatnená z dôvodu ústavnej udržateľnosti jeho záverov o neprípustnosti odvolania proti rozhodnutiu okresného súdu vo veci paušálnej odmeny správcu za jeho činnosť do konania prvej schôdze veriteľov, a teda ústavný súd by v tomto prípade mohol odmietnuť ako oneskorenú sťažnosť sťažovateľky aj vo vzťahu k ňou napádanému uzneseniu okresného súdu sp. zn. 40 K 36/2015 z 3. mája 2016, ktorým bolo v prvom stupni rozhodnuté o tejto paušálnej odmene sťažovateľky ako správkyne, avšak ústavný súd najmä

s prihliadnutím, že sťažovateľka napriek neprípustnosti odvolania proti tomuto rozhodnutiu toto podala iba z dôvodu nesprávneho poučenia okresného súdu v tomto uznesení o prípustnosti tohto opravného prostriedku, ako aj s prihliadnutím na záujem vyhnúť sa prísne formalistickej koncepcii pri poskytovaní ústavnoprávnej ochrany namietaným právam a v záujme zachovania materiálneho prístupu k poskytovaniu ústavnej ochrany základným právam a slobodám, ústavný súd preskúmal aj toto označené rozhodnutie okresného súdu.

18. Okresný súd svoje uznesenie v podstatnej časti odôvodnil takto:

«Podľa § 43 ods. 1 veta prvá zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zák. č. 7/2005 Z. z.) správca má za výkon funkcie do konania prvej schôdze veriteľov nárok na paušálnu odmenu, ktorej výšku určí súd na jeho návrh po konaní prvej schôdze veriteľov...»

V zmysle § 12 ods. 2 písm. c) vyhl. č. 665/2005 Z. z, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a vyrovnaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len vyhl. č. 665/2005 Z. z.) za výkon funkcie do konania prvej schôdze veriteľov v iných veciach patrí správcovi paušálna odmena v sume 6.638,78 eura, ak hodnota majetku uvedená v súpise majetku podstát (ďalej len „súpisová hodnota majetku“) zapísaného do súpisu majetku podstát (ďalej len „súpis“) bez poznámky v čase konania prvej schôdze veriteľov presahuje 99 581,76 eura.

Podľa § 12 ods. 3 vyhl. č. 665/2005 Z. z. ak správca počas konkurzu do konania prvej schôdze veriteľov porušil svoje povinnosti, jeho paušálna odmena sa podľa závažnosti porušenia povinnosti primerane znižuje, prípadne mu vôbec nepatrí.

Podľa § 41 zák. č. 7/2005 Z. z. súd počas konkurzného konania vykonáva dohľad nad činnosťou správcu. Súd je pri výkone dohľadu oprávnený požadovať od správcu vysvetlenia alebo správy o priebehu konkurzného konania, ktoré je správca povinný súdu v určenej lehote poskytnúť.

Podľa § 31 ods. 3 prvá veta zákona č. 7/2005 Z. z. najneskôr päť dní pred konaním prvej schôdze veriteľov správca doručí jeden rovnopis zoznamu pohľadávok na súd.

Podľa § 12 ods. 5 vyhl. č. 665/2005 Z. z. ak správca do 15 dní od ustanovenia do funkcie nepodá súdu podrobnú písomnú správu o stave zisťovania a zabezpečovania majetku úpadcu a vykonaných úkonoch, najmä o stave súpisu a zoznamu pohľadávok, jeho paušálna odmena sa znižuje o 25% zo základnej sumy. Ak správca nepodá súdu druhú podrobnú správu o týchto skutočnostiach do 35 dní od ustanovenia do funkcie, jeho paušálna odmena sa znižuje o 25% zo základnej sumy. Ak správca nepodá súdu tretiu podrobnú správu o týchto skutočnostiach do 50 dní od ustanovenia do funkcie, jeho paušálna odmena sa znižuje o 25% zo základnej sumy. Ak správca nepodá súdu štvrtú podrobnú správu o týchto skutočnostiach najneskôr 5 dní pred konaním prvej schôdze veriteľov, jeho paušálna odmena sa znižuje o 25% zo základnej sumy. Ak pred konaním prvej schôdze veriteľov došlo k výmene správcu alebo k skráteniu lehôt, pri znížení paušálnej odmeny správcu sa na to prihliadne tak, aby správcovi riadne vykonávajúcemu funkciu pred konaním prvej schôdze veriteľov nebola podľa tohto ustanovenia neodôvodnene znížená jeho paušálna odmena.

Podľa § 203a ods. 3 zák. č. 7/2005 Z.z. lehota je zachovaná, ak je podanie doručené najneskôr posledný deň lehoty tomu, komu je podanie určené; to neplatí, ak ide o lehotu na podanie odvolania.

Z uvedených ustanovení jednoznačne vyplýva, že lehota na predloženie jednotlivých sprav o stave zisťovania majetku a zabezpečovania majetku úpadcu a vykonaných úkonoch, je hmotnoprávnou lehotou, ktorej nedodržanie (t.j. ak správca nedoručí súdu predmetné správy do uplynutia ustanovených lehôt, teda nestačí podať správu na poštovú prepravu) je sankcionované tým, že paušálna odmena predbežného správcu sa v súlade s § 12 ods. 5 vyhl. č. 665/2005 Z. z. kráti.

Súd priznal správcovi paušálnu odmenu na základe jej návrhu doručenému tunajšiemu súdu dna 07.01.2016. Výšku odmeny súd určil podľa § 12 ods. 2 písm. c) vyhl. č. 665/2005 Z. z., podľa ktorého by správcovi patrila paušálna odmena v sume 6 638,78 eura. Súd v súlade s ust. § 12 ods. 3, 5 vyhl. č. 665/2005 Z. z. znížil správcovi odmenu o 75% zo základnej sumy, t.j. o 4 979,085 eura z dôvodu, že správca nepodal súdu prvú, druhú a štvrtú písomnú správu v lehotách určených uznesením č. k. 40 K/36/2015-123 zo dňa 30.09.2015 a zároveň najneskôr päť dní pred konaním prvej schôdze veriteľov nedoručil jeden rovnopis zoznamu pohľadávok na súd. Správca bol ustanovený do funkcie

dňa 07.10.2015. Prvá písomná správa mala byť súdu podaná do 15 dní od ustanovenia do funkcie, teda do 22.10.2016, pričom bola doručená súdu až dňa 26.10.2015. Druhá písomná správa mala byť podaná súdu do 35 dní od ustanovenia do funkcie, teda do 11.11.2015, pričom bola súdu doručená dňa 12.11.2015. Štvrtá písomná správa mala byť súdu doručená najneskôr 5 dní pred konaním 1. schôdze veriteľov (ktorá sa konala dňa 07.01.2016), teda najneskôr do 02.01.2016, pričom táto bola doručená súdu dňa 04.01.2016, t.j. 3 dni pred konaním prvej schôdze veriteľov. Rovnopis zoznamu pohľadávok mal byť súdu doručený najneskôr 5 dní pred konaním 1. schôdze veriteľov (ktorá sa konala dňa 07.01.2016), teda najneskôr do 02.01.2016, pričom tento bol doručený súdu dňa 04.01.2016, t.j. 3 dni pred konaním prvej schôdze veriteľov. Z uvedených dôvodov bola paušálna odmena správcu podľa § 12 ods. 3, 5 vyhl. č. 655/2005 Z. z znížená za všetky porušenia spolu o 75%, t.j. o 4979,085 eura, čo považuje za primerané, vzhľadom na závažnosť a význam porušených povinností. Súd priznal správcovi odmenu vo výške 1 659,70 eura a vo zvyšnej časti súd návrh správcu zamietol.»

19. Z citovaného vyplýva, že okresný súd sa pri svojom rozhodnutí dôsledne spravoval citovanými ustanoveniami zákona o konkurze a reštrukturalizácii, z ktorých explicitne vyplýva, že správca pri plnení si svojich povinností predkladať správy konkurznému súdu o svojej činnosti v období do konania prvej schôdze veriteľov je povinný tieto správy v stanovených lehotách určených na dni konkurznému súdu nielen zaslať, ale aj predložiť, t. j. v zmysle interpretačného pravidla vyjadreného v § 203a ods. 3 zákona o konkurze a reštrukturalizácii tieto správy musia byť v týchto lehotách konkurznému súdu aj doručené. Uvedené nepochybne vyplýva aj z uznesenia okresného súdu č. k. 40 K 36/2015-123 z 30. septembra 2015, ktorým okresný súd ustanovil sťažovateľku v označenom konkurznom konaní za správkyňu a súčasne ju poučil o povinnosti predkladať mu správy o svojej činnosti, pričom z tohto uznesenia vyplýva, že sťažovateľka bola povinná v týchto lehotách správy okresnému súdu „... vypracovať a predložiť...“. Vzhľadom na uvedené je bez právneho významu polemika sťažovateľky o zákonitostiach pri počítaní lehôt, keďže zákon o konkurze a reštrukturalizácii exemplárne ustanovuje interpretačné pravidlo, podľa ktorého sú lehoty na predkladanie správ o činnosti správcu lehotami hmotnoprávnymi, navyše je nutné podotknúť, že princíp počítania lehoty,

ktorej koniec pripadne na sobotu, nedeľu alebo na sviatok, sa v zmysle v rozhodnom čase účinného § 57 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov uplatňuje pri lehotách určených podľa týždňov, mesiacov alebo rokov, a nie podľa dní, tak ako to je v danom prípade (§ 12 ods. 5 vyhlášky), kedy lehoty na predkladanie správ správcom sú určené na dni.

20. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

21. Uvedené závery boli podkladom pre rozhodnutie ústavného súdu, ktorý napadnuté uznesenie okresného súdu nepovažuje za vnútorne rozporné a odporujúce účelu a zmyslu aplikovaných právnych noriem, preto sťažnosť sťažovateľky už po jej predbežnom prerokovaní aj v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú odmietol (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

22. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o zrušení napádaných rozhodnutí všeobecných súdov, ako aj rozhodnutie o priznaní sťažovateľke primeraného finančného zadosťučinenia a úhrady trov konania je viazané na vyslovenie porušenia jej práv alebo slobôd (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd o týchto častiach sťažnosti už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. februára 2017